

Textové přílohy

Textová příloha 1. Text článků v periodiku Štítňý

Zdroj: Štítňý. Neodvislý časopis českého jihovýchodu. 1904, ročník 4., číslo 22, str. 4 a 5.

Pohřeb s překážkami

Váženému mistru v továrně p. Singra na Nežárce, p. Jungmannovi, evangelíku, zemřela tříletá holčička. Když pohřeb v neděli odpoledne konaný došel na hřbitov, tu shledali rodičové, že vykázán jejich děťátku hrůbek na nejodlehlejší místo hřbitova u samé umrlčí komory, tam kde pochováváni bývají – sebevrahové. Fakt tento vyvolal u značně shromážděných účastníků pohřbu a to i u katolíků velké rozhořčení proti proboštu panu Dr. Jirákoví, kterému se připisuje stranicost, že on toto nevhodné místo zemřelému děťátku vykázal a poukázáno na to, že podobný případ po celá léta v Hradci jest ojedinělý, a že zejména předchůdcové nynějšího pana probošta dříve zemřelým členům rodiny pana Jungmanna vykázali slušná místa ku jich pohřbení. Jak se nám sděluje, učiněny jsou kroky, aby mrtvola mohla z toho místa exhumována a převezena býti na místo slušnější.

Matka biskupova

V Praze zemřela 9. dubna paní Doubravová, matka královéhradeckého biskupa. Bydlela po dlouhá léta v Praze, v čísl. 7 v Reslově ulici, ve vlhké a nezdravé místnosti, živíc se posluhováním a teprve čtyři neděle před smrtí zaopatřil jí syn místo v pražském chudobinci. O podobné případy není ani u nás nouze. Tak vypadá láska k vlastním rodičům u kněžské hierarchie, která má dávat příklad... A což potom láska k bližnímu! O tom možno vyprávěti dokonce celé kroniky a zvláště u nás v Hradci a okolí. Vždyť samotný případ nedělní, kdy nedovolil dp. probošt pohřbítí evangelické dítě na zdejší hřbitově, stačí, aby pobouřil mysl každého člověka bez rozdílu náboženství. Konečně mu vykázal místo mezi sebevrahy. A to jen proto, že dítě bylo evangelické, tak jako by evangelík nebyl již člověk. Pane probošte, nevíte, jak to stojí v Písmu svatém o křesťanské lidumilnosti a lásce k bližnímu?

Textová příloha 2. Text článku v periodiku Jihočeský dělník

Zdroj: Archiv farního sboru ČCE v Jindřichově Hradci. Novinový ústřížek, kr. 27, i. č. III-D/13
Jungmannův spor 1904-19011

Katolický kněz co agitátor hesla „Pryč od Říma“

Katolický světe v Jindř. Hradci žasni a div se! V městě tvém dlí agitátor hesla „Pryč od Říma“ a k tomu jest jím sám zdejší probošt Jirák. Kdo s ním jen jednou měl co činiti, ten do smrti naň nezapomene. Nejnovější případ, kterým opět vyhnal mnoho oveček z ovčince, jest následující: Zdejšímu obč. Jungmannovi, evangelíku, zemřelo dítě, a jelikož žádný evangelický hřbitov se poblíž nenalézá, žádal Jungmann zdejšího probošta, by mu pro dítě vykázal hrob na zdejším katolickém hřbitově. Místo to mu bylo vykázáno uprostřed hrobů jiných, za něž týž i žádanou taxu zaplatil. Jaké však bylo jeho překvapení, když s mrtvolou na hřbitov přišel, kamž musel se celý průvod pohřbu postranními dvířky hřbitova protlačiti, an hrobař hlavním vchodem průvod nepustil, a našel vykopaný hrob pro jeho dítě na místě jiném, zcela odlehlém v koutě hřbitova mezi samovrahy. Mezi četnými účastníky pohřbu vzbudilo toto jednání probošta rozčilení a mělo za následek, že značný počet zdejších katolíků již své vystoupení z církve katolické oznámil, a mnohem značnější počet jich ještě vystoupí. Nejlepším jest to, že když po pohřbu šel evang. farář s otcem dítěte opět k proboštovi, aby aspoň nyní přenešení dítěte do jiného hrobu dovolil, byl zahanben. Věru, takový protiklerikální agitátor by byl v každém místě zapotřebí, pak by se jistě všem „ovečkám“ a „nebeským kozám“ v jejich lebkách rozbřesklo.

Textová příloha 3. Text článku v periodiku Nový jihočeský dělník

Zdroj: Nový jihočeský dělník. Časopis strany sociálně-demokratické. 1904, ročník 3., číslo 37, str. 4.

Zrcadlo klerikálů (Věnováno vodňanské „Stráži“)

Klademe si za čest, že můžeme vaší „velebnosti“ posloužiti zrcadlem, v němž uvidí vaše prolhaná velebnost náboženské, ba vysoce náboženské a tedy dle vaší logiky eminentně mravné figurky, na nichž může se tedy vaše velebnost sama přesvědčiti, jakou porci drzé prolhanosti ona ráčí v sobě míti. Vaše velebnost nemá vědět dle církevních zákonů, co je to dítě, ač mnohá z řad vašich „velebností“ učí se přece tomu dle návodu Komenského názorně Ona své kuchtě, ale předpokládáme u ní aspoň tolik citu, aby dovedla pochopiti, že dole uvedené „mravní a na výsost křesťanské“ jednání jednoho z vašich řad je vrcholem mravní zvrhlosti a ďábelské bezcítěné mstivosti, která vylévá si žluč na hrobě nevinného dítěte. Citujeme vaší mravné velebnosti Jiskru: „Jindř. Hradec. Zdejšímu občanu ev. J. zemřelo děcko. Podle nařízení našeho probošta (téhož, který aby zamezil dětem koupání v řece při svých pozemcích, dal do ní nasypati několik košů starých, rezavých hřebíků, že z toho nejen vážné zranění, ale i smrt mohla nastati) vykázán dítěti potupný hrob mezi samovrahy a to na místě takovém, že musí umrlčím vozem býti přejet, kdykoli se vůz z umrlčí komory vytahuje. Toto bezpříkladné jednání katolického hierarchie pobouřilo valnou část obyvatelstva. Obyvatelstvo chodilo k hrobu pohřbeného děcka, zdobíc ho květinami. Tento brutální případ proboštův byl příčinou, že 14 osob vystoupilo z katolické církve a 17. července za velkého účastenství pod širým nebem bylo do evang. církve přijato. Dovede si vaše mravná „velebnost“ představit větší zvrhlost? Snad ano - - jeť ona už těmi Drozdy, Karlachy, Poštulkami, Kapuciny a Grandy dost otrlá – ale my „pod lidskou důstojnost“ dle vás jdoucí social. demokraté nikoli.

Textová příloha 4. Text článku v periodiku Ohlas od Nežárky

Zdroj: Ohlas od Nežárky. 1910, ročník 40., číslo 40, str. 365.

Rozhodnutí správního dvoru

čís. 6933 ze dne 28. července 1910 zakončilo dlouhý spor datující se již od r. 1904. Původ a příčina toho tak dlouhého sporu trvá dosud v paměti. Pro zemřelé r. 1904 dítěto Martu, dcerušku p. Otto Jungmanna, evangelického vyznání, vykázáno bylo na zdejším katolickém hřbitově u sv. Trojice pro hrob místo, kteréž p. evangelický pastor z H. Dubenek za místo církvev evangelickou potupující a hrobem pohoršlivým označoval, a u zdejšího c. k. okres. Hejtmanství žádal, aby mrtvola dítěte zmíněného do nového hrobu byla přenesena. Názor ten však jmenovaný úřad po důkladném šetření nemohl sdíleti, a v základě nestranného komisionelního řízení, ohledání místa a po uvažování všech okolností žádosti nevyhověl. Proti rozhodnutí tomu odvolali se pan evangelický pastor a p. Otto Jungmann ku c. k. místodržitelství, a toto opět nevyhovělo odvolání, a stížnost zamítlo. Dalšímu odvolání v záležitosti té k ministerstvu kultu a vyučování nebylo vyhověno taktéž. Konečně podali pan evang. pastor a pan Otto Jungmann stížnost až k nejvyšší instanci správního dvoru. Tento však jak shora uvedeno, stížnost tu u veškerých její částech co nedůvodnou zamítnul. Tímto rozhodnutím je konečně stvrzeno, že na celém hřbitově, určeném pro uložení zemřelých, není žádného hrobu, kterýž by považován býti mohl za místo neslušné neb dokonce potupující.

